

Ritratt Storiku fis-Sala Ewlenija tal-Għaqda Mužikali Mount Carmel

Joseph Ian Attard

Għeżejż SOCI u ġuti GŻIRJANI;

Min hu midħla tal-Każin u daħal ġos-sala ewlenja tas-Sede tagħna, zġur li jammira numru mhux hažin ta' ritratti li jim-lew il-ħitan. Forsi ġafna minnkom jarawni niflihom bir-reqqa. Ngħidilkom il-verita` ngħoxa narahom, għax inħobb dak kollu li jagħmilna Maltin kif ukoll il-Patrimonju Gżirjan. F'dawn ir-ritratti tal-passat hemm memorja ta' bosta bandisti u Soċi tas-Soċjeta` li ġafna minnhom raqdu għall-ħajja ta' dej-jem, filwaqt li wħud minnhom għadhom fostna mimljin bl-għomor. Il-bandisti li naraw fihom illum saru missierijiet u kibru, filwaqt li fir-ritratti tal-Membri tal-Kumitat, ġafna minnhom m'għadhomx magħna. Pero` r-ritratti jibqaw tifkira dejjiema tal-ħidma kemm tal-Ex-Bandisti kif ukoll Ex-Membri tal-Kumitat matul iż-żmenijiet.

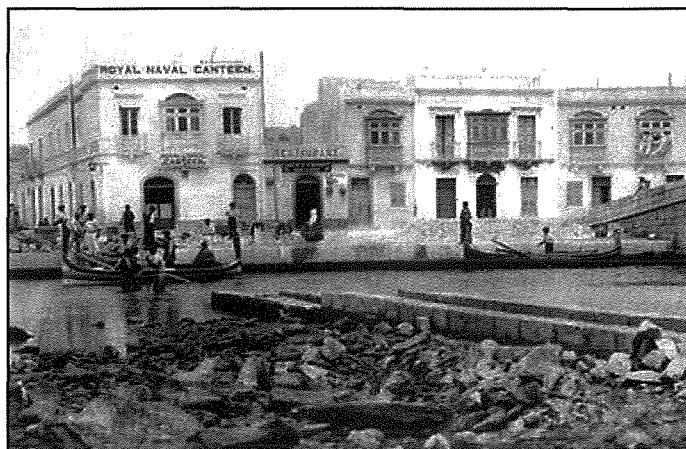
Din is-sena sejrin nitħaddtu fuq ritratt li jmur lura għall-bidu tal-ħamsinijiet tas-seklu l-ieħor. Dan l-linkwadru jinsab viċin il-palk tas-Sala. F'dan ir-ritratt storiku jidhru l-ewwel all-jevi Bandisti tal-Banda Mount Carmel. Biex nifhmu sewwa dan ir-ritratt, jeħtieġ li nmorru lura fiż-żmien. Dak iż-żmien kien hawn għaks kbir li ġabett magħha l-Gwerra. Il-Gżira kienet viċin targetti importanti tal-Qawwa Naval Ngiżja u għall-hekk kien periklu kbir li tgħix il-Gżira li tinsab biswit il-Gejra Manoel [Manoel Island]. Il-Gżira kienet kważi battala, ħlief xi residenti Gżirjani li litteralment ma beżgħux mill-bombi tal-ġħadu u għożżew Belt twelidhom. Il-Banda Mount Carmel twaqqfet b'rieda soda tas-Sur MEME' SCICLUNA u l-ħabrieki Kappillan DUN CARLO MANCHE'. Ma ninsewx lis-Sur GILARDU CRISTIANO li kien il-kowċ mužikali li rawwem l-ewwel Bandisti tal-post. Dawn it-tliet personaġġi għamlu ħilithom kollha biex il-Banda timxi 'l quddiem. Cristiano kien bandist tas-Soċjeta` Filarmonika Nazzjonali LA VALETTE tal-Belt. Qabel ma trawmu l-ewwel bandisti tal-post, Gilardu kien jgħib bandisti barranin biex jgħaqqad Banda. Wieħed minn dawn il-Bandisti barranin kien il-mikbi Surmast CARMEL G. BORG. Biex il-Banda ġadet il-pussess tas-Sede prezenti, ġadet 'il fuq minn tliet snin. Kienu taħdidiet diffiċli fejn daħal il-War Damage Department, il-Gvern u l-Kumitat ġabrieki tal-Banda. Hawn ta' min nfakkar

bilqiegħda bil-klarinett fin-nofs.

li kien l-intervent personali tat-Tabib L-Onor TURU COLOMBO M.D. M.P. li thabat sabiex il-kwistjoni tissolva biex illum ingawdu s-Sede li jinsab f'post ċentrali fil-Gżira. Il-President attwali tas-Soċjeta` inkarigani biex nintervista lis-Sur JOSEPH MERCIERA li kien wieħed minn dawn il-bandisti alljevi f' dan ir-ritratt storiku li sejrin nitħaddtu fuqu. Il-Bandist li sejrin nitħaddu fuqu huwa dak li jinsab

Il-ħabib tagħna Joe Mercieca laqqgħani ġo daru fi Triq Stuart biex nintervistah. Joe qalli li kien GERALDU CRISTIANO li kien jgħallem it-tejorija mużikali fi Triq Coleridge. Iddekskiva lil Gilardu bħala bniedem ħabrieki u kien l-ewwel Delegat Banda per eccellenza. Meta f'Marzu tal-1953 inħatar CARMELO G. BORG bħala Surmast tal-Banda, dawn il-Bandisti komplew fit-taħriġ Mużikali għand dan is-Surmast żagħżugħ li ġie joqghod il-Gżira wara li kien iżżewweg xebba Gżirjana fl-1950. Il-Miċċa tas-Surmast Borg, kompla l-ħabib tagħna JOE, ġabet interess qawwi biex fl-aħħar il-Banda ġidha jkollha l-ewwel Bandisti tagħha. Kulħadd jaf b'liema dedikazzjoni kien jgħallem is-Surmast Borg lil kull min wera nteress li jitgħallem jdoqq strument mużikali. Meta saqsejt lil habibna JOE, jekk missieru kienx jinkoraġġieh biex jkompli jitgħallem il-Mužika, qalli bla tlaqlieq li sab inkoraġġiment kbir mingħand missieru GEJTU MERCIERA li kien Botteginarju tal-Każin. Missieru Gejtu kien mill-Hamrun u kien feraħ li fl-aħħar fil-Gżira kienet twaqqfet Banda tal-post. Missieru nkorraġġieh biex jibda jitgħallem il-mužika. Kien missieru li xtralu Klarinett tad-Ditta BOOSEY & HAWKES għall-prezz ta' ħamsa u għoxrin Lira Sterlina. Saqsejt lil JOE minn kien President tal-Banda dawk iz-żmenijiet. Qalli li fi żmienu kien hemm is-Sur IRO VELLA President. Kien Marixxal il-Qorti u kien bniedem tad-dixxiplina. Saqsejt lil JOE jekk jiftakarx minn kien miegħu fir-ritratt. Qalli jiftakarhom kwazi kollha. Hawn naraw l-aħħwa PANTALLERESCO [Pawlu, Karmenu u Duminku] it-tfal ta' Patist tal-forn. Kulħadd jaf l-Familja Pantalleresco li hija sinonima mal-Festa tagħna. Magħhom nsibu wkoll lill PAWLU MUSCAT li wkoll ġej minn familja li taw kontribut kbir għall-Festa Gżirjana. Nammiraw lill

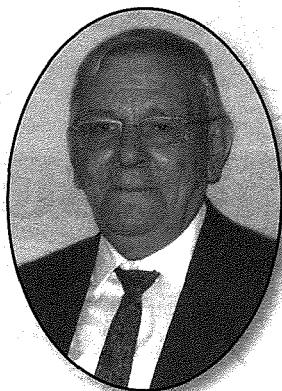
dawn iż-żgħażaq h gżirjani li minkejja l-faqar u reċessjoni ta' wara l-Gwerra, kellhom kuraġġ li jibdew huma jitghallmu strument mužikali ħalli jferrhuna fil-festa tagħna. L-ħabib tagħna JOE kompla jirrakuntali li kontra qalbu kellu jemigra lejn l-Australja fl-1955. Kellu jinfired mill-familja tiegħi għax kien hawn nuqqas kbir ta' xogħol. Pero` minkejja 'l bogħod, xorta żar lill-ġenituri tiegħi wara ħames snin. Čie fl-Lulju apposta biex jerġa' jgawdi l-Festa li tant kien jgħożż. Kompla jgħidli li wara li ħadem u ġie biex jirtira, għażżeq li jiġi lura Malta u jerġa' joqgħod il-Gżira. Din hija xhieda kemm għadu jħobb belt twelidu.

Nammiraw id-determinazzjoni ta' dawn iż-żgħażaq h. Huma xempju ta' patrijottiżmu u mhux parrokkjaliżmu. Huma kienu l-ewwel tim mužikali sod, li fetah it-triq ghall-aktar all-jevi matul is-snин. Nħarsu lejn dan ir-ritratt b'nostalgija ġenwina li timliena bil-kuraġġ għall-ġejjeni. Huwa xieraq li f'dan il-kuntest infakkru żewġ Surmastryiet li taw kontribut immens lil Banda Mount Carmel. B'sobgħa kbira fi żmien qasir tlif-na lis-Surmast CARMELO G. BORG u s-Surmast Gżirjan SAVIOUR PORTELLI. Dawn iż-żewġ personaġgi wkoll huma sinonimi mal-Kažin tal-Banda. Jkun xieraq li fis-snin li ġejjin nintervistaw lill-aħwa Pantalleresco u lil Pawlu Muscat. Dejjem nitgħallmu mill-passat minn formm l-anzjani tagħna. Il-Festa t-tajba lil kulħadd.

Membri li mietu matul din is-sena

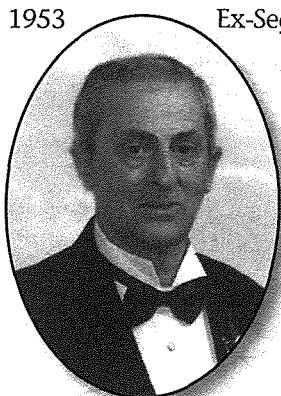
Mro. Carmelo Zammit
Ex Surmast 1950 - 1953

Joseph Ferriggi
Ex-Segretarju 1982-1983

Mro. Saviour Portelli
Ex Surmast 1994 - 2001

Edwin Scalpello

Giovanna Borg

Joseph Grech Mallia